

Rafał Bernard, Barbara Bugajna, Radosław
Dzięciółowski, Mirosław Jurczyszyn, Tadeusz Kaluża

ZIMOWY SPIS NIETOPERZY W POZNANIU W 1994 ROKU Winter bat census in Poznań in 1994

Abstract

From 26 January to 15 February, 1994, 1301 individuals of 7 bat species were counted in 21 hibernacula (forts and bunkers) in Poznań (Western Poland). The largest winter colony of bats here, and one of the largest in Poland, is in Fort I (Starołęka). This year, an increase in the numbers of all bat species has been noted in this fort. *M. nattereri* is the most dominate species in the city, with the second most dominant unexpectedly being *B. barbastellus*. Also of interest is the occurrence of *P. austriacus* in 6 locations.

KEY WORDS: *Chiroptera*, hibernation, Poland

W dniach 26.01.-15.02.1994 przeprowadzono spis nietoperzy zimujących na terenie miasta Poznania. W 21 obiektach stanowiących pozostałości XIX-wiecznych fortyfikacji stwierdzono 1301 osobników należących do 7 gatunków (tab. 1). Najliczniejszym skupiskiem nietoperzy była kolonia zimująca w Fortcie I, od lat jedna z najbardziej licznych w Polsce. W tym roku u wszystkich zimujących tam gatunków odnotowano wyraźny wzrost liczebności. Dużą liczbę osobników zaobserwowaliśmy również w Fortcie VIa i VIIIa. Dominującym gatunkiem na terenie miasta jest nocek Natterera *Myotis nattereri*, drugie miejsce pod względem udziału procentowego zajmuje zaskakująco liczny mopek *Barbastella barbastellus*. Na uwagę zasługuje stosunkowo duża liczba gacków szarych *Plecotus austriacus*; ten wybitnie synantropijny gatunek zimował na 6 stanowiskach. Kontrolami objęto prawie wszystkie większe umocnienia w Poznaniu. Łączna stwierdzona liczebność tych ssaków jest w skali kraju wyjątkowo wysoka. Potencjalnie mogłaby ona być jeszcze wyższa, gdyby nie fakt, że część obiektów jest poważnie zniszczona.

Podziękowanie: za udział w liczeniach składamy serdeczne podziękowania Przemysławowi Adamusowi, Katarzynie Bejenkowskiej, Aleksandrze Ereńskiej, Andrzejowi Gawlakowi, Hannie Kasprzak, Andrzejowi Kepelowi, Maciejowi Kowalskiemu, Sławomirowi Michalakowi, Ewie Olejnik, Juliuszowi Samolągowi, Andrzejowi Węglowi i Justynie Wiland.

Tab. 1. Rezultaty zimowego spisu nietoperzy w Poznaniu w 1994 roku. Objasnienia skrótów: M.m. - *Myotis myotis*, M.n. - *Myotis nattereri*, M.d. - *Myotis daubentonii*, E.s. - *Eptesicus serotinus*, P.ar. - *Plecotus auritus*, P.as. - *Plecotus austriacus*, B.b. - *Barbastella barbastellus*, indet. - gatunek nieoznaczony

Tab. 1. The results of winter bat census in Poznań in 1994. Abbreviations' explanation: M.m. - *Myotis myotis*, M.n. - *Myotis nattereri*, M.d. - *Myotis daubentonii*, E.s. - *Eptesicus serotinus*, P.ar. - *Plecotus auritus*, P.as. - *Plecotus austriacus*, B.b. - *Barbastella barbastellus*, indet. - indetermined species; schron - shelter, bunkier - bunker, fort - fort, podziemia - undergrounds, piwnica - cellar

Stanowisko Locality	M.m.	M.n.	M.d.	E.s.	P.ar.	P.as.	B.b.	In- det	E
1. Fort I - Starołęka	158	186	98	1	8	-	172	11	634
2. Fort VIa - Gołęcin	4	75	37	-	2	-	1	6	125
3. Fort VIIIa - os. Kopernika	27	31	23	2	6	3	14	4	110
4. Fort III - Nowe Zoo	6	47	5	1	-	2	17	3	81
5. Cytadela	-	22	15	1	10	1	13	-	62
6. Fort IIIa - Miłostowo	5	12	-	-	13	3	24	-	57
7. Fort VI - ul. Lutycka	-	11	3	-	2	-	24	7	47
8. Fort IVa - ul. Lechicka	1	14	13	-	6	-	-	4	38
9. Fort II - ul. Obodrzycka	-	10	3	1	1	2	8	-	25
10. Schron - Park Sotacki	-	18	-	-	2	-	-	2	22
11. Fort VIII - ul. Grunwaldzka	-	4	5	1	1	3	4	1	19
12. Fort Va - ul. Lechicka	3	9	1	-	4	-	-	-	17
13. Fort IIa - os. Czecha	1	6	2	-	3	-	4	-	16
14. Bunkier - Gołęcin	-	5	-	-	2	-	1	2	10
15. Fort IV - ul. Bałtycka	-	2	1	2	-	-	4	-	9
16. Bunkry - Dębina	-	4	-	-	2	-	3	-	9
17. Fort Ia - ul. Warowna	-	-	1	-	1	-	5	-	7
18. Fort V - ul. Lechicka	-	2	1	-	3	-	-	-	6
19. Bunkier - Marcefin	1	1	-	-	1	-	1	-	4
20. Bunkier - ul. Piątkowska	-	1	-	-	1	-	-	-	2
21. Bunkier - ul. Bałtycka	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Łącznie - Total	206	460	208	9	68	14	296	40	130
%	15,8	35,2	16,0	0,9	5,2	1,1	22,7	3, 1	1 100

Adresy autorów:

Rafał Bernard
Zakład Zoologii Ogólnej UAM
ul. Fredry 10
61-701 Poznań

Mirosław Jurczyszyn
Tadeusz Kałuża
Zakład Zoologii Systemat. UAM
ul. Fredry 10
61-701 Poznań

Barbara Bugajna
Radosław Dzieciółowski
Sekcja Chiropterologiczna Koła Naukowego Przyrodników UAM
ul. Fredry 10
61-701 Poznań